

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Írjáltrében minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
szívetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések termékek szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Rosszhiszeműség.

— július 13.

Mulatságos látványt nyújt mostanság az ellenzéki sajtó vergődése. Néhány napja a bécsi újságokban felbukkant a hire, hogy a közös hadügyminiszter negyedmiliárdot kér közösiügyi felszerelésre. A magyar ellenzéki lapok perverz kéjjel kapták fel a bécsi hiradást. Befejezett ténynek vették, hogy a magyar kormány honorálni fogja a követelést. Kapva kaptak a vélt alkalmon, hogy újabb méreganyaggal telítsék a politikát. „Ime, most láthatja az ország, mire való volt letörni az ellenzék obstrukcióját. A kormányt és a többséget a bécsi követelések könnyebb kiszolgálásának reménye vezette.”

Azt hitték, hogy elmennek a ravaszság és előrelátás végső határáig, ha eleve számolnak azzal az eshetőséggel is, hogy a magyar kormány csak részben találja honorálni a hadügyminiszter követeléseit. És már jó előre hadakoztak ez ellen a megoldás ellen és felvonultatták ellene az argumentumokat. „A hadügyminiszter azért kért többet, hogy megkapja a kevesebbet. De akármenyit koncedál is a magyar kormány, az elvileg egészen egyre megy, mert ha a hadügyminiszter

új követeléseit csak részben is kielégíti, már ezzel felborultak a Schönaichhal kötött megállapodások, melyekben a hadügyi kiadások kereteit öt esztendőre fikszirozták.”

És másképpen történt. Beközetkezett az, a mit az ellenzék kizártnak tartott. A hadügyminiszter követeléseiből semmi sem ment teljesedésbe. A kétnapos bécsi közös miniszteri konferenciáról kiadott kommuniké diszkrétebb fogalmazása szerint: az 1913-ik évi hadügyi és tengerészeti előirányzat a két utolsó esztendő előirányzatának keretei között fog mozogni.

Erre az urak nem számítottak. Teljesen elvesztették a contenanceukat. Ahhoz nincs lelkük, hogy becsületes és lovagias őszinteséggel bevallják olvasóiknak, hogy a magyar kormány általuk nem várt szilárdsággal megóvta az ország gazdasági érdekeit és a pénzügyi erőnket meghaladó követelések honorálása elől ridegen elzárkózott. Oh nem, erre a mi pártos és elvakult ellenzéki sajtónkat nem viszi rá lelke! E helyett kertelnek, gyanúsitanak, mindenféle rejtett célzatokat imputálnak, csak hogy valamiképpen az ország szemében a Lukács-kormány hazafias és szilárd magatartását elhomályosítsák.

Egyes ellenzéki hírlapok meg-

épen olyan fantasztikus feltevéseket vetnek olvasóik elé, hogy multság lenne olvasni ezeket a fantazmagóriákat, ha célzatuk nem volna olyan szörnyen rosszhiszemű.

Több helyütt találkozunk az első dreadnoughtok történelmének felelevenítésével. Az első dreadnoughtok építése olyképpen történt, hogy a hajókat a hadvezetőség a delegációk tudtán kívül megrendelte s utóbb a prezentált számlát az országos bizottságok kiegyenlítették. Vajjon nem lesz e így ez alkalommal is? — aggodalmaskodnak a baloldalon.

Nos hát mindenekelőtt is a dreadnoughtok előzetes megrendelése aligha történhetett olyan suttymban, hogy a koalíciós kormány arról ne tudott volna. Bajosan akad ember, aki elhigyeje, hogy a magyar kormány türese híján ilyen vállalkozásba belement volna a magánipar vagy akár csak a haditengerészet parancsnoka.

Külömben akkoriban mindenki tudott róla, megirták a hírlapok, beszéltek a politikások, valósággal „secret de Polichinelle” volt, de a koalíció idején nem szólt fel ellene senki.

Az első tiltakozás a felhatalmazás nélküli fedezetlen megrendelés ellen az 1910. október 12-én

egybegyült delegációban, tehát a munkapárt kormányzata alatt hangzott el, még pedig magának a munkapártnak részéről.

Ezt a dreadnought esetet tehát a mai ellenzéknek kár hánytorgatnia. Az azonban egészen bizonyos, hogy ezuttal a dreadnought eset meg nem ismétlődik. Lukács László — bizonyára igen alapos indokok alapján — nem járult hozzá a hadügyminiszter követeléseéhez. Eddig van. És nincs tovább. — A megállapodásnak nincs titkos és leplezni való pontja.

De vajjon az 1914-ik évi közös költségvetés nem fogja-e tartalmazni a hadügyi követelések kielégítését? Hátha csak elhalasztották a költségek beillesztését? Ilyenképpen is aggodalmaskodnak a baloldalon.

Hát hogy az 1914-ik évben a hadügyi budget mit fog tartalmazni, azt ma, 1912-ben, megmondani felette bajos. Erről majd akkor beszélhetünk, ha az 1914-iki előirányzatot összeállítják. Egy azonban bizonyos, s ez az, hogy a magyar kormánynak az 1914-iki előirányzat összeállításában teljes szabad keze lesz a tekintetben, hogy magát semmiféle kiadási többletek beállítására tekintetben le nem kötötte.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Cigaretta és szerelem.

A „Zemplén” számára írta: G. né N. Iréne.

A napokban egy majdnem teljesen kiürített cigarettadoboz került kezembe. Néhány árva cigaretta lézengett csak benne. Az uracskámé volt! Gyengéd szeretettel zártam le a doboz fedelét és tettem a dobozt a többi ereklye közé.

Régi emlékek keltek életre! A mikor kedélyes estéket töltöttünk meghitt kis otthonunkban és a virágillat közé (soha sem volt a szobám virág nélkül) diszkrétan vegyült a finom egyiptomi cigaretta illata.

Ez a néhány maradt csak meg árván! — Szegénykék! Sajnálom őket. Lassu haldoklással fognak elmúlni. Évek kellene hozzá, amíg dohányuk porrá válik és ők ábrándozhatnának arról a boldogságról, miben testvéreiknek része volt, kik bár rég megsemmisültek, de gyönyört nyujtva, hivatásukat betöltve hamvadtak el.

Erről az elmélkedésről egyszerre csak felidéződött egy rég elfelejtett kedves journal emléke is.

Mikor abban a budapesti tündérpalotában töltöttem, mint a háziasz-

szony kedvence az, uracskám kíséretében a csütörtöki téli estéket. A pompásan kivilágított termekben a társadalmi élet előkelősége és a szellem és művészet arisztokráciája adtak egymásnak találkat. Micsoda szellemes szószilánkok röpködtek a párolgó tea mellett!

Itt-ott szerelmesek váltottak egyszerű szöcskerébe burkolt titkos valómásokat.

Mind jó ismerősök voltunk (új elem csak nagy protekcióval juthatott be körünkbe) s így az udvariaskodás feszességét igazi kedélyes, otthonias hang váltotta fel.

A férfiaknak meg volt engedve a cigarettázás s míg élvezettel gyujtottak rá erre, az orvosok által méregnek deklarált kis jószágra, egyszerre csak valaki kezdeményezésére a cigarettát avattuk az esti beszéd-tárgyunkká.

— A cigaretta és szerelem édes testvérek, — kezdé egy uriember és szerelmesen nézte a két füst karikákat, egyiket sem tudjuk nélkülözni.

— Eszerint tehát a miként való cigarettázás után vonják le a konzekvenciát szerelmeikre, — jegyezte meg egy szép barna asszonyka.

— Igaz, — hagyta helybe egy Don Juani erényeiről híres lovag, tessék megfigyeléseket eszközölni.

Van közönséges és finom cigaretta, mindenki olyat szí, amelyet a szive kíván és a viszonyai megengednek. Van olyan cigaretta, hogy a füstje csip, éget és a hamuja söiéten, szomoruan hull széjjel és találunk olyant, hogy füstjének aromája hizelegve játsza körül az embert, létének megmaradandó emléke szubtilis alakban emlékeztet még sokáig rája. A szerelemnél is olyan az emlék, mint 6 maga volt.

— Mert ami a cigarettánál a füst, az a szerelemnél az illúzió, — szólta én is hozzá a napi vitatárgyhoz. Illúzió nélkül nem lehet szeretni és füst nélkül nem lehet cigarettázni. Ha az illúzió vége, vége a szerelemnek is!

— Bizony — folytatta mélabusan egy a szerelem és cigarettázás terén a tapasztalás babérain nyugvó öreg ur, a tűz az oka mindennek mindkettőnél. A füstnek, a hamunak, a gyönyörűségnek, esetleg a köhécselesnek és hasonló kellemetlenségeknek.

— A cigaretta olyanná válik mindenki kezében, mint amilyené az teszi, aki szívja. Ép úgy alkalmazkodik az egyéniséghez a szerelem is. (Ezt, ha jól emlékszem, egy ábrándvilágban élő fiatal asszonyka jegyezte meg.) Igazad van, Mérie, vette

át a szót az udvarias férj. Egy teli cigarettadoboz hasonlít a népes jourhoz, vagy mondjuk a farsangi bál hölgykoszorújához, hol különböző bájos mosolyok állanak a válogatott rendelkezésére. Az okos ember azonban a sok finom cigaretta között is ki tudja választani a legjobbat. (Itt összesemosolyodott a még paradicsomban időző boldog házaspár.)

— A szenvedélyes ember mohó élvezettel szívja, — mondta most mintegy önszemrehányásként egy politikai vezércsillag. Elvezi dus nikotintartalmát, gyönyörködik tüzeiben, reszket a félelemtől, hogy igen hamar elfogy. Szendélyes ember csak a jelennek él, a múlttal nem törődik.

— Nagyszerű körülírás barátom, nyilvánította megelégedését szép szónoklatairól híres kedvenc képviselőnk. Most pedig én mint pflegmatikus ember mondom el véleményemet. Mi lassan, megdöntöttan gyujtunk cigarettára. Kétszer, háromszor is megforgatjuk, míg szívni kezdjük. Öntudatosan élvezzük! Nálunk tart legtovább a cigaretta. A mi szerelmünk komoly, nem ideig-óráig tartó fellobbanás.

Pillanatnyi csend! Senki sem lehet önmagának bírása, hangzott egy gunyos megjegyzés. De a népjogok daliás képviselője csak blazirt mo-

Sátoraljaujhely

* HUNGARIA *

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű bálí és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.
Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása. Vasalások 1 órán belül.

Lapunk mai száma 8 oldal.

Egy igazi nemzeti eredmény

Az új püspökség.

Sátoraljaújhely, júl. 13.

A római Szentszék tehát a magyar nemzet ellenségei és rosszakarói által kifejtett ellenzés dacára, végre megadta hozzájárulását a hajdudorogi gör. katolikus magyar püspökség felállításához és ezzel együtt ennek a püspökségnek területén a magyar nyelv istentiszteleti érvényesítéséhez. Magyarországon van tudvalevőleg körülbelül negyvenmillió tösgyökere, ösmagyar ember, aki, amivel a gör. kath. hitet vallotta, eddig kénytelen volt az ógörög, orosz vagy román nyelvet tisztelni istenszolgálati nyelv gyanánt, kénytelen volt jórészt nem magyar ajkú és nemzetiségű lelkészek szellemi vezetését elfogadni és kénytelen volt magát és családját minduntalan kitenni az ezzel járó nemzetiségi prozelitagyártás veszedelemének.

Ha magyar ember csak románul, tehát többnyire román pap vezetésével imádkozhatja istenét, akkor ez a tény már maga is alkalmas a magyarba azt a kizáró tévhitet kelteni, mintha az ő anyanyelve csak valami alárendelt nyelv lenne ahhoz a magasabbrendű idiómához képest, mely az Istennel való érintkezésben kizárólagossági jogot élvez. Így válik és tényleg így is vált a nem magyar liturgia, főleg persze a román istentiszteleti nyelv a román nemzetiségű lelkészek befolyása mellett a görög-katolikus magyarságnak állandó faji és nemzeti veszedelmévé, mely egy negyvenmillió magyar honpolgárt ugyyszólván állandó lelki dilemma kínjainak tett ki.

Most azonban, a hajdudorogi gör. kath. magyar püspökség szervezésével gyökeresen meggyógyult ez a beteg helyzet. Most már a magyar nyelv is bőséges szerephez fog jutni a magyar görög-katolikus templomában. A püspökség mellett lesz egy magyar papnövelde, mely kellő számú magyar lelkészrel fogja ellátni a gör. kath. hitet valló magyar nemzetiségű községeket. És most már legyen valaki akár magyar, akár román anyanyelvű fia ennek a hazának, senki se fog abba a szomorú, szerencsétlen helyzetbe kerülni, hogy kínos lelki ingadozásba juttassa őt egyrészt hite, másrészt faji érzése.

solylyal nyugtázta e röpke szavakat. — A tárgyhoz kérem, szólalt fel a közóhaj.

— Kívánságukra hölgyeim, hajolt meg szolgálatkészen a házigazda. A szórakozott embert sem kell kihagyni a kritikából. Ez a sajnálatra méltó halandó képes elfelejteni, hogy szerelmes — azaz hogy cigarettára gyújtott és még mielőtt elszívta volna, kialszik a tűz. Másodszor ugyanazon cigarettára rágyújtani pedig nem sikeres, nem izléses és — nem is élvezet.

— Becsületes falusi gazdák kezében a cigaretta is csibukká változik, — panaszkodott egy bájos alföldi menyecske, — náluk a szenvedélyes szerelem sem ér el változatosságot és legföljebb a „jó ebédem, jó vacsorám“ iránti legmelegebb érdeklődésig szökik fel. A szivarnak is más a jelentősége a szerelemben. Tartós érzelmű emberek rendszeresen szivaroznak, ha nem is kimondott szenvedélylyel, de nélkülözni a világért sem tudják. Meglett, házasság főlött magasabb régiókba egy a házasság révén már bevezett uriember.

— Könnyű neked, te már a havannánál tartasz, mondá a szólnak irigykedve egy volt vetélytársa (köztudomású volt, hogy a boldog múltban egymás mellett állott nevük egy szép mama „komoly jelölteket“ nyilvántartó noteszkájának lapjain.

A magyar gör. kath. püspökség ügye régi dilemmája az egymást követő magyar kormányoknak. Sokan nyultak hozzá teljesen eredménytelenül. Khuen-Héderváry Károly gróf kormányáé az érdem, hogy az eredményes megoldást kezdeményezte. — Lukács László kormányáé pedig az az érdem, hogy kedvező kifejezésre juttatta az elődje alatt megérlelt ügyet. Maga ez az eredmény pedig nemcsak azért örvendetes, mert egy millió ember számára bizonyos lelkiismereti megnyugvást és faji védelmet jelent, hanem talán még inkább azért, mert azt bizonyítja, hogy más nemzetiségűek minden sérelme, valamint minden nagyhangú frázis és minden viharzó, gyűlöletet szító ellentét felidézése nélkül is lehet csendes, céltudatos, hazafias munkával nagyon értékes nemzeti eredményeket biztosítani a jövőndő nemzedékek számára.

Emlékezés

a sátoraljaújhelyi orthodox izraelita iskola 25 éves fennállása alkalmából.

Irta: Beregszászy István, kir. tanfelügyelő.

A sátoraljaújhelyi orthodox izr. iskola előjárósága arra kért fel, hogy elemi iskolájának 25 éves fennállása alkalmából kiadandó emlékkönyvébe én is írjak valamit.

Ezen felkérésnek szívesen teszek eleget, mert a jelen alkalommal úgy irhatom meg az igazat, hogy azzal másoknak csak örömet okozhatok.

A sátoraljaújhelyi orthodox izr. iskola működését 21 év óta kísérem figyelemmel, tehát majd annyi idő óta, amióta ez iskola megkezdette működését. Szerény, sőt mondhatni rozoga épületben indult meg tevékenysége s éppen ezért működéséről a nagyközönség hosszabb ideig alig vett tudomást, csupán azok érdeklődtek sorsa iránt, akinek ez gyermekeik révén ugyyszólván kötelességük volt. Az első alkalommal engemet is csupán a hivatalos kötelesség szólított annak falai közé, mert külsejéről itélve, annak szellemi munkásságától sem vártam valami sokat. Belépésem után rossz benyomáson nemcsak hogy el nem oszlott, hanem még erősödött, mert a külalaknak a belső berendezés is teljesen megfelelt. Butorzata ugyanis néhány rozoga padból s ugyanilyen karosszékéből állott csupán s taneszközökben is nagyon sok volt

— A havanna a legbecesebb, de a legdrágább szivar, — jelentette ki valaki (az illető a hetedik szentséget nagyon felesleges intézménynek tartotta.)

— Szeretne eljönni hozzám egyik fogadó napomon — kérdezte őt ártatlan arccal a kis szőke özvegy, társaságunk legszebb ékesége.

— Nagyságos asszonyom, — örvendezett az Istenke legszebb parancsának fittetv hányó lovag, ha tudná milyen boldoggá tesz!

De nálam csak havannát lehet szívni, — kacérkodott a szép asszony. Remélem megkedvel. Csakis e jó szándékkal lépje át szerdán küszöböm.

— Egyedül lesz?

— Csak magának leszek otthon, — tért ki az egyenes válasz alól ügyesen a szép özvegy és csak Micike hugomat fogja nálam találni.

— Jérum, — ijedt meg a gáncsnélküli lovag, talán csak nem akar megházasítani?

— Eiletem legnemesebb cselekedete ez lenne, — kacagott vigan az asszonyka és a zongorához lépett: „Si vous n'avez rien à me dire Pourquoi me faire tant de sonci? — énekelte a zongorakísérettben.

— Ugy-e ez a kedvenc nótája, — kérdezte árnyként kísértő bámulóját. A társaság apró csoportokra oszlott. A cigaretta témája be volt fejezve.

a kívánni való. A gyermekek tulnyomó részének ruházata, félszeg viselkedése s alig érthető magyar beszéde azt az érzést váltották ki lelkemből, hogy talán nem is Magyar, hanem Lengyelországban vagyok. — Csupán a még akkor ifju, ma azonban már férfi korának delén levő tanító volt az, aki az intézet belsejével nem harmonizált, mert modern emberhez illő ruházat, illedelmes fellépése és okos szemének tekintete azonnal felismerhetővé tették benne a művelt embert és hivatásos tanítót.

Körülbelül egy óráig figyeltem ezen ifju embernek a gyermekekkel való foglalkozását s már ez az egy óra is teljesen meggyőzött engem arról, hogy annak az intézetnek, ahol ilyen képzett s hivatásának minden tekintetben magaslatán álló tanító működik, ha jelene mindenképp összevéve a kívánalmaknak nem is felel meg, jövője azonban minden bizonynyal van.

Ezután már gyakrabban látogattam meg ez iskolát és nagy lelki örömmel tapasztaltam, hogy annak tulnyomó részben a szegény néposztályhoz tartozó s magyarul is alig tudó növendékei a Gárdos Mór tanító mesteri keze alatt lassan-lassan miként változnak át úgy ruházatuk, mint külső viselkedésükben modern emberekké s mily szépen sajátítják el a zengzetes magyar nyelvet s miként lesz urrá rajtuk észrevétlenül e derék pedagógusnak szelleme. Ez Istentől csodálatos nevelői képességgel megáldott férfinak a hazaszeretet melegtől izzó magyar lelke a sátoraljaújhelyi orthodoxnak nevezett iskola képét nem egészen egy negyedszázad lefolyása alatt annyira megváltoztatta, hogy ma már ez új és a törvény követelményeinek teljesen megfelelő épület két tantermében a gyermekek ruházatában látott jó izlést, tisztaságot, ugyszintén az ismeretekben, különösen pedig a magyar beszédben elért fényes sikert látva, azt hiszi az ember, hogy valamely debreczenvidéki iskola falai között van.

Ezt a nagy, ezt a fényes eredményt pedig Gárdos Mór tanító aránylag rövid idő alatt azért érte el, mert nevelői működésében mindig az volt vezérgondolata, hogy a hazának olyan egyénekre van szüksége, akiknek műveltsége a jó erkölcs és vallásos érzelmek gondos ápolása mellett az életben hova-tovább nagyobb, fokozottabb mértékben jelentkező szellemi és anyagi életszükségleteket is képes legyen kielégíteni. Igen! Ezeket tartva

A férfiak egy része a kártyaszobába vonult vissza, néhány hü feleség kibicként szerepelt.

Akik odabent maradtak a téli keríté varázsolt kis szalonban, napi eseményeket, színházi premiéreket tárgyaltak. Itt-ott könnyű flirt hangján folyt a beszélgetés. Rózsaszín mámor fonta ezüstszállakból hálóját a kis társaság tagjai köré.

Ekkor türelmetlen kezekék nyitották ki a belső szobákba vezető ajtót. Két édes gyermek szaladt be, hogy elkérjék apától, mamától az esti csókot. És amíg a szülők szeretettel ölelték magukhoz a bájos gyerekeket, az előbb még kacéran szépségük diadalát élvező asszonyok szemében felragyogott meleg fénynyel a büszke anyai boldogság! Haza vágyott mindegyik a fehér ágyacskához, hol már talán angyalokkal álmodik kicsi kedvenceik.

Egyszerre értéktelennek találták a ragyogó pompát és forró vágygyal kíváncsoktaka puha otthonukba.

Egymásután robotgalt elő a fogatok. Sietve bucsúztunk mi is, hogy mielőbb megcsókolhassuk kis fiunkat.

Most már elhalványodott emlémben e tündéresték visszfénye, csak ma ez árva cigaretták láttára idéztem fel újból akkori beszélgetésünket.

szem előtt nevelte ő emberré, vallásossá az ő zsidó tanítványait és az életre úgy képezte ki szívüket, eszüket, hogy a maguk vallásos meggyőződését mindenkor összetudják egyeztetni a más felekezetűek megbecsülésével. A Gárdos, sok oldalulag kiművelt s éppen ezért minden elfogultságtól mentes lelke teljes tudatában van annak, hogy a vallásos meggyőződés minden ember, minden állampolgár szellemi vagyonának egy részét képezi s éppen azért, aki ezt megsérti, szellemi birtokháborítást követ el.

Gárdos, mint zsidó tanító teljesen szakított azzal az ósdi és a XX-ik századba semmiképpen be nem illeszhető felfogással, hogy hithű zsidót nevelni csak úgy lehet, ha kiközösítjük őt a modern társadalomból teljesen, mert nagyon jól tudja ő, hogy a kor szellemét haladásában megállítani nem lehet s aki ezzel szembe száll azt okvetlenül eltörpíri az időnek gyorsan száguldó szekere.

De a hazaszeretében is tündöklő példa ő tanítványai előtt s ezeknek minden szép és jó befogadására alkalmas szíveikbe lassan, de biztosan csepegteti be, hogy aki Magyarországon született itt él és ezen állam törvényeinek oltalmát veszi igénybe, az nem lehet más, csak magyar és hazaszeretést követ el, ha a magyarok istenén kívül idegen isteneknek is mutat be áldozatot.

Ilyen munkát, ilyen tevékenységet fejtett ki Gárdos Mór tanító a sátoraljaújhelyi orthodox izraelita iskolánál több mint 24 éven át. Össze van hát forrva ez iskola negyedszázados élete igen kevés idő különbséggel az ő működésével teljesen. Az iskolának 25 éves jubileuma tehát tulajdonképpen az ő jubileuma is.

Ime tisztelt olvasó közönség, ilyen nagy szerepe van egy jó tanítónak a nemzet életében s aki ezt a szerepet úgy tölti be, mint Gárdos Mór, az nemcsak hitfelekezetének hálájára érdemes, hanem a magyar nemzeti állam kiépítése körüli munkából is sokkal nagyobb mértékben ki veszi részét, mint sok lármázó politikus. Azért mindig csak szánni tudom azokat a lelki szegényeket, akik a tanítói pályáról s a tanítók munkájáról lenézéssel, kicsinyléssel beszélnek. Lehet azonban, hogy ezek saját elhibázott életükből nyerik a jogosultságot arra, hogy a tanítóság munkáját rossz világításban tüntessék fel mások előtt. Dehát kérem a bibliai mag sem esik mindig jó földbe, hanem néha kősziklára vagy tövisre köze hull. Az ilyen mag aztán ha silány, vagy éppen semmi termést nem hoz, ennek talán már nem is a magvető az oka.

A Gárdosról való emlékezésem azonban nem fedné teljesen az igazságot, ha meg nem emlékeznék itt Gruber Jenő tanítóról, aki vele ugyanazon iskolában működött s aki neki a munkában több éven át szintén hűséges segítő társa volt.

De meg kell hajtanom az elismerés zászlaját Lipsitz Adolf és Alexander Bernát urak előtt is, mert ők voltak azok, akik a szóban levő iskolánál, mint vezető egyéniségek évek hosszu során gondos kézzel, tapintattal hártgatták Gárdos tanítói működésének útjából azokat az akadályokat, amelyek őt hazafias munkájában esetleg gátolhatták. E férfiak teremtették meg ez iskolának azt az anyagi helyzetet is, mely állandóan biztosítja annak lételemét s további fejlődését. Minden tisztesség érette nevének s nemes buzgokodásuk szolgáljon példál a késői utódoknak is!

Ime tisztelt iskolai Előjáróság ezek azok, amiket én az Önök iskolájáról s annak 25 éves működéséről mint tanfelügyelő emlékezésül készségesen és örömmel közre adhatok.

Szemgyógyintézet van Miskolcon.

Ki akar jó gazdasszony lenni?

Háztartási tanfolyam
Sátoraljaujhelyben. ::

Lányos szülők figyelmébe.

— jul. 13.

Bármilyen messzire haladt is, különösen a külföld egyes államaiban, a nőemancipáció s a nőnek a kenyérkereseti pályákon való érvényesülése, mégis a háziasság még ma is egyik legfőbb kincsük a nőknek, különösen nálunk Magyarországon s legkivált a jó vidéken. Ügyes, kitűnő gazdasszonynak lenni alighanem felér még manapság is például egy tanítónői diplomával; s az a leány, aki főzni, szabni, varrni jól tud, a háztartás minden ágában otthonos, ebbeli tudományában feltétlenül visz már egy kis hozományt a férje házába.

Bizony a mai drága világban nem csekély összeget takarít meg a leány családjának, a feleség férjének, ha maga szabja, varrja, amit lehet s maga látja el ügyesen a háztartás szükségleteit. Ép ezért cseppet sem lehet kicsinyelni annak a tanfolyamnak közgazdasági hasznát, amely szeptember havában Ujhelyben nyílik meg. Mindenki csak őszinte örömmel üdvözölheti a háztartási tanfolyamot, melynek megnyitására s az azt bevezető holnap elöadáról vármegyénk főispánja, *Meczner Gyula* a következő sorokban értesíti a nagyközönséget:

Értesítés és meghívás.

Sátoraljaujhely r. t. város közönségét értesítem, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága Sátoraljaujhely városában folyó évi szeptember hó 1-én kezdődő és 8 hétig tartó háztartási tanfolyam megtartását határozta el, melynek főcélja, hogy a 15 éven felüli leányok a házvezetés minden ágában (különösen főzés, varrás és szabásban stb.) ingyen kiképzést nyerjenek.

Bem Lajos gazdasági tanár ur van a tanfolyam előkészítésével megbízva, ki e végett folyó hó 14-én, vasárnap d. e. 11 órakor fogja a megyeház nagytermében ismertető előadását megtartani.

Van szerencsém Sátoraljaujhely város közönségét, különösen a szülőkkel, alkalomra tisztelettel meghívni és részvételre felkérni.

Nem kétkem, hogy a szülők belátva ezen tanfolyam közhasznú voltát, meg fogják ragadni az alkalmat, s leánygyermeküket arra be fogják iratni.

Hazafias tisztelettel:

Sátoraljaujhely, 1912. július 10.

Meczner Gyula,
főispán.

AZ ÖREGEM

Is mindig azt mondta, hogy szepők elizósere, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” illóolajszappan. Védjegye „Steckenpferd” készíti Bergmann et Co. czég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” illóolajkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f.-ért mindenütt kapható.

HIREK.

A jegyzőinternátus.

Mozduljon meg a társadalom!

— jul. 13.

Az ujhelyi jegyzőinternátust előkészítő bizottság ma délelőtt a városháza nagytermében ülést tartott s ezen *Farkas Andor* polgármesterrel együtt megbeszélte azokat a lépéseket, melyek legközelebb szükségesek ahhoz, hogy ez a nagyfontosságú közintézmény mielőbb tető alá jusson.

A jegyzők és a polgármester mindenekelőtt a város hozzájárulásának mérvéről folytattak eszm. eszert s teljes megállapodásra is jutottak. A polgármester már legközelebb, valószínűleg még a most következő héten a képviselőtestület elé fogja terjeszteni javaslatát erre a támogatásra nézve, amely támogatás különben csak hasznos befektetése a városnak, hiszen az e célra kiadott összeg nemcsak kulturális haszonban, de anyagilag is többféle uton vissza fog térülni.

Megbeszélte azután a bizottság a most már teljes erővel megindítandó társadalmi akciót is. Ugy határoztak, hogy maga a bizottság Zemplénavármegye egész területén lép sorompóba, magát Ujhelyt azonban kihagyja az ő agitációjából s ezt a részt a polgármesterre bízta, ki e feladatot készséggel el is vállalta.

A bizottság s a polgármester is bizik és erősen reménykedik Ujhely város társadalmának áldozatkészségében, mi pedig azt tartjuk, hogy városunk társadalmának erkölcsi kötelessége is, de meg saját érdeke is, hogy támogatására siessen a jegyzőinternátus eszméjének s maga is sietesse, hogy ez az intézmény mihamar megvalósuljon, még pedig a lehető legtekélyesebb s az anyagi eszközök csekély volta által nem korlátozott formában.

A polgármester által megindítandó agitációról különben közelebről részletes hivatással leszünk.

— Személyi hir. *Dokus Gyula* cs. és kir. kamarás, Zemplénavármegye alispánja rövid szabadságra *Otátrafűredre* utazott.

— A piaristák új rendfőnöke. A magyar Kegyes-tanítórend nagy gyűlése, amely július 5-én vette kezdetét, tegnap délelőtt a nagybeteg Magyar Gábor rendfőnök helyébe dr. *Hénap Tamás* rendi kormánytanácsost, a rend vagyoni gondnokát és tanulmányi ügyeinek vezetőjét választotta meg tartományi főnöknek. A főgimnázium igazgatóját, *Nyilassy Károlyt*, a mai napon választották meg a Kegyesrend nagy gyűlésén újabb hat évre a helybeli rendház főnökének és a főgimnázium igazgatójának.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter *Tóth Károly* pü. tanácsost Zalaegerszegre, h. pénzügyigazgatóvá, — *Monó Ferenc* itteni állami végrehajtót állomáshelyének meghagyásával pü. fogalmazóvá nevezte ki.

— Párhuzamos alsó osztály a felső kereskedelmi iskolában. A városi felső kereskedelmi iskola igazgató bizottsága tegnap délután *Farkas Andor* polgármester elnöklésével ülést tartott. Ez alkalommal *Debreczeny Áron* igazgató referádája alapján elhatározták, hogy a jövő iskolai évben párhuzamos alsó osztályt létesítenek s a helyiségről és padokról való gondoskodással megbízták a polgármestert. Az alsó osztályba eddig már 37-en iratkoztak be, ami kétségtelen mu-

tatója annak, hogy a párhuzamos osztály megtelik, mert hiszen Miskolcra, ahol 3 párhuzamos van, mostanig csak 30 növendék iratkozott be, sőt Homonnán még egyetlen egy sem. Az igazgató bizottság tudomásul vette ezután, hogy a női ker. szaktanfolyamra a miniszter engedélyt adott, az ülés végén pedig egyhangulag köszönetet szavazott s elismerésének adott kifejezést *Debreczeny Áron* igazgatóval szemben az első év derekasan végzett nehéz munkájáért.

Közben a bizottság tagjai bizalmasabb jellegű eszmecsere-t folytattak a küszöbön levő iskolaépítésről. — Ebben a vitában *Hönsch Dezső*, *Debreczeny igazgató*, *Kérészy v. főmérnök*, *Farkas Andor*, *Halász József*, *Beregszásy István* stb. vettek részt s az a felfogás jegecesedett ki, hogy az építkezést mihamar megfelelő módon, — vagyis a miniszterium intencióinak megfelelően s minden kicsinyeskedés nélkül, — Ujhely városhoz méltóan meg kell kezdeni. Ezzel a dologgal különben mihamar módjában lesz a közgyűlésnek foglalkoznia.

— Szakosztályi ülés. A Zemplénavármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya f. hó 15-én (hétfőn) d. u. 2 órakor ülést tart, melynek főtárgyát az új bornyilvántartás végleges megállapítása fogja képezni.

— A Windisch-Graetz hercegi család gyásza. Mint részvétellel értesülünk, főméltósága özvegy *Windisch-Graetz Lajos* hercegné, született *Cserneki és tárkeői Dessewffy Valéria* grófnő csütörtökön, e hó 11-én, életének 68. évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultban herceg *Windisch-Graetz Lajos*, cs. és kir. tartalékos főhadnagy, cs. és kir. kamarás, a magyar főrendiház örökös tagja, sárospataki nagybirtokos, édes anyját gyászolja. Az elhunyt hercegné hűlt tetemei holnap, vasárnap délután 2 órakor fognak a sárospataki r. kath. plebániái, illetve kegyuri templomban beszenteltetni s ennek megtörténte után a csehországi kladraui családi sírboltban örök nyugalomra tétetni.

— Véglegesített közig. gyakor-nok. A főispán *Vágó Gyula* vármegyei közig. gyakor-nokot, ki az államtudományi államvizsgát sikerrel letette — állásában véglegesítette.

— A holnapai footballmérkőzés. Holnap délután ismét szép küzdelmet élvezhet végig városunk sportszerető közönsége. A *miskolczi AC.* erős csapatával veszik fel játékosaink a versenyt s tekintve, hogy most a mi csapatunk is meglehetősen jó formában van, nagyon erős és érdekes küzdelemre van kilátás. Holnap — az előre hirdetett program szerint — az ungvári AC. csapatának kellett volna itt játszania, azonban oly követeléseket támasztottak, melyeket a SAC. nehéz anyagi viszonyai miatt nem teljesíthetett. A mérkőzés d. u. 5 órakor kezdődik s a jegyek ára olyan mint más mérkőzéseken. Igazán szeretnők már látni, egyszer, hogy ez a törekvő, derék sportegyletünk deficit nélkül rendezhetné mérkőzését s ezért — bízva társadalmunknak már sokszor megnyilatkozó sportszeretében — kérjük, jelenjenek meg minnél többen, hogy alkalma legyen football clubunknak pályáját végre-valahára bekerítettetni s ezáltal ugy a közönségnek megfelelő kényelmet, mint magának a továbbfejlelhetőbiztosítani.

— Ezüstlakodalom. Szép családi ünnepeket ült az elmúlt vasárnapon *Révész Imre* kassai táncitanár, aki egyébként az ujhelyi ifju nemzedék állandó táncitanára is; már hosszú évek óta rendezi nálunk sikeres kurzusait s jelenleg is itt működik. *Révész* különben Ujhelyben nősült is, ujhelyi lányt vett el s itt is ülte meg ezüstlakodalomát, melynek alkalmából volt tanítványai közül sokan gratuláltak neki, mostani növendékei pedig meleg ünneplésben részesítették.

— Nagy tűzvész Szinnán. Mint Szinnáról szükuszavuan jelentik, csütörtökön délután ott óriási tűzvész pusztított. Tizenhárom lakóház a melléképületekkel esett a tűz martalékául s a kár meghaladja a 80,000 koronát. A hajléktalanul maradt lakosságot a csendőrségi laktanyában helyezték el, honnan a csendőröket egyelőre az iskolába telepítették. A pusztulásról közelebbi részletek még hiányoznak.

— A sárospataki lépfene megbetegedések. A F. H. legutóbbi számában, „Lépfenében pusztulnak az emberek Sárospatakon” címmel megjelent cikkre vonatkozólag a sárospataki főszolgabírósa a következők közlésére kérte fel lapunkat:

A cikk adatai tulzottak és tévesek, abban a részben pedig, mely a hatóságok szereplésére vonatkozik, nem felelnek meg a valóságnak. A valódi tényállás a következő:

Junius hó 29-én *Gasperek Antal* alsóhatárbeli lakosnak eldöglött egy tehene. Az illető erre összehívta a szomszédokat, köztük *Gál Mihályt* s ez utóbbi segítségével hozzáfogott a tehén megnyuzásához. Egy otlevő figyelmeztette ugyan őket, hogy ne merjék ezt megtenni, hanem ehelyett jelentsék be az esetet a főszolgabíróságnál, de épen *Gál* ezt ellenezte, mondván, hogy ha bejelentik a dolgot, akkor még a tehén bőre is el lesz kobozva. Nekifogtak hát s lenyuzták a tehenet s husát el is adták a tanyai lakosoknak. A nyuzás után három napra *Gál Mihály* megbetegedett. Ezt sem jelentették be a hatóságnak, hanem bevitték *Gált* az ujhelyi közkórházba. Innen értesítették a főszolgabíróságot a lépfene esetről. A főbírósa nyomban megindította a legerélyesebb nyomozást, s kiderítette az eddig elmondott tényállást, továbbá megtudta, hogy megbetegedett közben *Gasperek Antalné* is. Ezt az asszonyt nem vitték be az ujhelyi kórházba, hanem otthon vették ápolás alá s ő már jobban is van s a gyógyulás utján halad.

Egyidejűleg a főszolgabíróságot megtette a legerélyesebb s a legszélesebbkörű óvintézkedéseket, továbbá a nyomozási iratokat beterveztette az ujhelyi kir. ügyészséghez azért, hogy *Gasperek Antal* ellen a bünvádi eljárást gondatlan-sága miatt megindítsák. Történt pedig ez a F. H. cikkének megjelenése előtt.

Még egy harmadik lépfene megbetegedés is történt Sárospatakon. Ugyanama napokban, mikor a két előző, lépfenében megbetegedett *Tamás Gyula* hentes. *Tamás légy-csipés* utján kapta meg a betegséget. Ez pedig ugy történt, hogy *Gasperek* a nyomozás szerint a tehén bőrét egy sárospataki bőrkereskedőnél értékesítette s e bőrökről lettek a legyek fertőzve. Egy ilyen fertőzött légy csipete meg *Tamást*, kit szintén az ujhelyi kórházba szállítottak.

Ez az összes esetek hiteles története. Mint látni való, lépfenejárvány nincs, hanem egyetlen esetről kifolyólag történt három megbetegedés s ezt a lakosság rosszindulatu eltitkolása idézte elő. Több megbetegedés ebből az esetről kifolyólag már nem lesz, mint-hogy két hét elmúlt s így a szakvélemény szerint, — erre az esetre vonatkozóan, — a fertőzés veszélye már elmúlt. Egyébként az életbe léptetett szigorú óvintézkedések még hosszabb ideig fennmaradnak.

Tévedés tehát, hogy Sárospatakon járvány van, valótlan, hogy már öt lépfenebeteg szállították be Ujhelybe és elkésett a F. H. az a tanácsa, hogy a hatóság ne

cáfoljon, hanem fogjon hozzá a legszigorúbb vizsgálathoz. A hatóság nem cáfol, hanem a fentiekben elmondta az igaz tényállást, melyet jóval a F. H. cikkének megjelenése előtt kiderített s melynek alapján a legsürgősebben megtett minden szükséges intézkedést.

A rabsegélyző egyesület gyűlése. Tegnap délután tartotta Eiserth István elnöke alatt választmányi ülését a rabsegélyző egyesület a vármegyeháza kistermében. A gyűlésen, melyen jelen voltak: Thuránszky László, Moldoványi Géza, Hönsch Dezső, Kincsesy Péter, Domján Elek, Dr. Nagy Albert, Török Miksáné, Dr. Tóth Alajos, Dr. Csizy Béla, Zinner Adolf és dr. Gerőcz Kálmán mint jegyző, Eiserth elnök az egyesület ez évi eddigi működéséről számolt be. Jelentése során részletesen ismertette azon összegeket, melyeket az egyesület ez évben segélyképen kifizetett. Így januárban 390 koronát, februárban 676, márciusban 739, áprilisban 350, májusban 578 és júniusban 401 koronát fizettek ki állandó és különsegély címén. Így leírva hideg kis számok ezek, melyek azonban sok száz kenyérkeresőtől megfosztott, nyomorgó családnak nyújtottak kenyeret, ruhát. Előadta még Eiserth, hogy a kassai megyéspüspök Dr. Fischer-Colbrie Ágost felhívást intézett a zempléni vármegyei patronage egyesülethez, indítson akciót, hogy az alkoholizmus terjedésének megállítására céljából a munkások hetibéreiből ezután lehetőleg ne szombaton délután, hanem valamely más hétköznapon kapják meg. Kincsesy Péter indítványára megbizta a választmány Kincsesy, hogy a legközelebbi megyegyűlésen tegyen indítványt a törvényhatóságnak, hogy a vasárnapi munkaszünetet alkalmából a korezmák zárva tartassanak, amint ez már több törvényhatóság területén is be van hozva. Beszámolt Eiserth elnök az évközben belépett alapító és rendes tagok számáról, mely igazán örvendetes nagyságu. Végül remek szép beszédet intézett a megjelentekhez, megköszönte részvételüket és buzdította őket, hogy a mai kor materializmusával szemben maradjanak hűvei az idealizmusnak s a szeretet fényét ne engedjék elhomályosodni az anyagimádás homályától. A nagyhatású beszéd után a tagok lelkes éljenzése közben ért véget a gyűlés.

Hangverseny. A gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör „Tulipán” kertjében f. hó 14-én, vasárnap délután 5 órától 8-ig a gyártelepi zenekar hangversenyez, melyről a kör tagjait ezután értesíti a vezetőség.

Adomány a „mentők egyesülete alapja” javára. Tegnapelőtt tíz koronát adományozott egy miskolci uriember egy oly alapra, amely — nincsen. A dolog úgy történt, hogy Boross Rezső az Első Magyar Általános Biztosító Társaság cégjegyzője valamely fogadásból kifolyólag tíz koronát dr. Kelner Győző árvaszéki ülnöknek azzal a jegyzőkönyvi kérelemmel adta át, hogy helyezze el a városi pénztárban, mint a mentőegyesület alapjára való adakozást. Bár ily egyesületre tényleg szükségünk lenne már, nem igen hisszük, hogy a tíz koronához hamarosan fog még több is jönni; s talán majd 80—100 esztendő múlva, ha a tíz korona a kamatok-kamatjával nagy összegre növekszik, fogják abból a mentőegyesületet megalakítani.

A Nagy Testvérek cirkusza pár napja még csak, hogy városunkban időzik s már e rövid szereplésével maga felé irányította a közfigyelmet és érdeklődést. Kitűnő erővel rendelkezik a cirkusz, mutatványai elsőrangúak, s különösen a lovakkal végzett mutatványok szereztek kiváló élvezet. Közönségünk a rövid ideig itt tartózkodó társulat változatos szép programjait bizonyára nagy számban fogja végigélni, amint azt ez az elsőrangú cirkusz meg is érdemli.

Aratás utánig nincs végrehajtás. A pénzügyigazgatóságokhoz érdekes rendelet érkezett a pénzügyminiszter aláírásával. Elrendeli, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók hátralékos adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utánig szüneteljen. A gazdaközönség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzszükségben és most vannak a legtöbb kiadásai. Jogos és méltányos tehát, ha felesleges zaklatástól megkímélik őket. A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik.

Nyilvános nvugtázás. A sátoraljujhelyi gör. kath. énekkar által 1912. évi július 7-ikén rendezett táncmulatságon felülfizettek: Miklóssy István főesperes ur 50 koronát, dr. Legeza János 20 kor, dr. Chudovszky Mór 20 kor, id. Csákó Imre 7 kor, Farkas Andor 5 kor, Andrico József, Bodnár József, Kuzsmický J., Bánvásky János, Szalay József, Molnár Antal, Horosz János 3—3 kor, ifj. Csákó Imre, Marcinesko Ferenc, Haburesák N., Csibeji Mihály, Mackó János, Fischer Gyula, Sprencz József, Pakhár Bertalan, Bobik N., Keleti Jenő, Tóth András, Oroszi Miklós, Stefan Miklós, Stumpf N., Árendászy N., Lung Györgyné, Francószky József, Csintalan József, Pataki Miklós, Ivánieskó N., Timkó Gyula, Kis János, Szkrípeky N., Szaxon József, Uhrin János, Bodnár Pál, Tóth Imre, Jackó Gyula, Sinka György, Minyuskó György, Lackó Mihály, dr. Deák, Orehóvsky J., Deák József, Onuska Miklós 2—2 koronát, Timkó István, Fedák Pál, Híznyik József, Tóth Andor, Spenik János, Dudás Gyula, ifj. Kótitis László, Ladomérszky Béla, Soltis Imre, Popeják N., Debrő Mihály, Szabó Pál, Krafesik János, Kinyig Anna, Illés Gyula, Dankó János, Orosz István, Fedorkó Mihály, Goidics Béla, Prihoda N., 1—1 koronát, Kuruc N., 60 fillért. — Külön az énekkar tagjai részére dr. Chudovszky Mór 15 kor. és Beregszászy István 5 koronát voltak kegyesek ajándékozni. — Bevétel: 737 kor. 40 fill. Kiadás 216 kor. 38 fill. Tiszta jövedelem: 521 kor. 2 fill. Fogadják szíves pártfogásukért az énekkar hálás köszönetét.

Táncmulatság Tokajon. A tokaji református egyház folyamatban levő építkezései javára, 1912. évi július hó 11-én a „Bakonyi ligetben” batus táncmulatságot rendez. Fedett helyiségről gondoskodva van. A mulatság csakis rendkívül kedvezőtlen idő esetén halasztatik el a következő vasárnapra.

Polgári fiu- és leányiskola Poprádon. A Magas-Tátra alján, egészséges vidék. A német szó könnyen elsajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató Horn József.

NESTLÉ gyermeklisztje

vízzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomor-bajosok

régbevált tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

terletimaz.
1 doboz 1 kor. 80 fill.
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazofozott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít: nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen pá-

ratlan szer, Kapható: Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán és Hrabéczy drogeriájában Sátoraljujhelyben.

IRODALOM.

Family-Hotel. Ez a címe Heltai Jenő, a kiváló író legújabb regényének, amelynek közlését a mai számban kezdi el az Uj Idők, a magyar családok kedvelt hetilapja. Herczeg Ferenc kitűnő lapjának legújabb számában ott találjuk Horkayné elmés és ötletes csevegését aktuális dolgokról, továbbá Szemere György ragyogó elbeszélését, melynek címe „Egy különös jellem.” A kéjtutazó naplójának, Farkas Pál népszerű új rovatának e héten is jókedvű epizódját olvashatjuk. Lakatos László elbeszélése, Krudy Gyula lírai képe, párisi levél. Farkas Imre és Endrődi Béla versei, Gabnay Ferenc hajviselet tanulmánya, stb. egészíti még ki a lap szövegrészét. A képek közül kiemeljük Gaál István művészi rajzát, Mühlbeck Károly humoros fejleceit, Hengelmüller báró fényképeit a készülő Panama-csatornáról, képeket az elmúlt hét sporteseményeiről, az első női képviselőről stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Magyar Lányok. Jeszenszky T. Irén bájos, érdekes regényt írt „Dóra és Verba” címmel fiatal lányok számára és ezt az új szép regényt e heti számában kezdi el közölni a Magyar Lányok. Tutsek Anna, a szerkesztőnő, a júliusi évfolyam első számában folytatja népszerű rovatát, Cilike viszonagságait, amelynek egyik eleven fejezetét A darázsfelek címmel közli most. Gineverné Győry Ilona okos cikket Amit Annie tudott címmel, Zempléni Gyuláné pedig Málta-szigetről írt festői ösmertetést. Feleky Sándor verse, Malot Heक्टर regényének folytatása, stb. egészíti még ki a lap szövegrészét, amelyet számos szép kép tarkít. A Magyar Lányok kiadóhivatalának címe: Budapest, VI. Andrassy-ut 18. A lap előfizetési ára félévre 6. korona.

TANÜGY.

Az ungvári kir. bábaképző-intézet ügyrendjének kivonata: 1. A téli tanfolyam kezdődik: február 1-én, végződik június végén; — az őszi: szeptember 1-én, végződik január végén. 2. Az előadási nyelv magyar; a ruthének és tótok saját nyelvükön is kapnak külön oktatást. 3. A felvétel a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Egy tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. 4. A felvételhez szükséges okmányok: a) keresztlevél, b) erkölcsi bizonylat, c) orvosi bizonyítvány. Általában egészséges, 40 évet még be nem töltött, városok és nagyobb községek részére pedig csak irni-olvasni tudó egyének vétetnek fel. 5. Kisebb községekbe törekvő s ezek között első sorban a már községi bába minőségben működött növendékek az illetékes közigazgatási hatóság előterjesztésére a nm. m. kir. közoktatásügyi kormánytól az intézet igazgatójának előterjesztésére 50—100 korona; a nmélt. belügyi kormánytól pedig a törvényhatóság alispánja utján 180 korona készpénz-segélyben részesülhetnek; ezenkívül kivételesen tandíjmentességet is nyerhetnek és használatra kaphatnak egy, az illetékes község tulajdonát képezendő felszerelt bábátáskát. Ösztöndíjat élvező növendékek írásbeli kötelezettséget vállalnak a tekintetben, hogy a részökre kijelölt községben legalább 5 évig fognak működni. 6. Városok és nagyobb községekbe törekvő növendékek az intézet részéről annyi segélyben nem részesülnek; ezek szükségletei egy tanfolyam alatt a következők: a) beiratási, tan- és vizsgadíj 40 kor., b) lakás és ételmezési költség 5 óra cca 125 korona, c) 1 felszerelt bábátáska 28 korona,

d) oklevél és bélyeg 6 kor., e) tankönyvre 4 kor. Összesen 203 korona. Előleges beiratkozáshoz az 5-ik pont alatt jöltek okmányait, a 6-ik pontban foglaltak az okmányok mellett 10 korona beiratkozási díjat is tartoznak beküldeni. 7. A teresség 8-ik hónapján tul levő nők az intézet szülészeti klinikájára felvétetnek és lebetegedésük, illetve felüdülésükig ott teljes ellátás, ápolás és orvosi kezelésben díjtalanul részesülnek. A gyermekágyasok ápolási díjai az intézet állandó ügyviteli költségét képezik, ez okból azok behajtására az intézet (mint ez a közkórházakban ápoltaknál szokás) nincs utalva. A gyakorlati bábaképzés elősegítése céljából kívánatos, hogy az intézet szülészeti osztálya mentől népesebb legyen, ez okból a bábaiskola nagyjelentőségű feladatának is szolgálat tétetik azzal, ha a szegényebb sorsu terhes nők lebetegedésük tartamára a nevezett intézetbe utaltatnak. 8. Dajkaságra, avagy a munkásai gyermek-menhelybe törekvő gyermekágyasok elhelyezését az intézet igazgatósága közvetíti. Dajkaságra csakis alkalmas és minden esetben orvosilag megvizsgált nők lesznek ajánlva. 9. Levelezések az alábbi címhez intézendők. Ungvár, 1912. július 10. Az ungvári kir. bábaképző-intézet igazgatósága.

Beiratások a sárospataki jogakadémián. A sárospataki ref. jogakadémián az 1912—13. iskolai évre szeptember 1—8. napján lehet beiratkozni. Kivételes határidő szept. 9—11-ig. A katonai szolgálatból jövők október hó első nyolc napján vétetnek fel. Beiktatási díj: első ízben felvett hallgatóktól: 8 korona Tandíj: protestáns vallásuaknak az I. félévben 40, a II. 26 kor., más vallásuaknak az I. félévben 50, II-ik 38 kor. Tandíjmentesség iránti kérvények szept. 5-ig beküldendők az akadémiai igazgatói hivatalhoz. — A főiskolai jogászotthonban a teljes ellátás (lakás élelmezés) díja az egész évre 700 kor., mely négy egyenlő részletben fizetendő (a felvételtkor, november 15-én február 1-én és április 15-én). Ugyanitt 100. kor. évi díjért lakás fűtés s világítás, további 200 kor.-ért pedig a rendes convictusi ellátás kapható. Az internátusba való felvételre a jelentkezés határ ideje augusztus 30. Szorgalmas és jó előmenetelű hallgatók ingyenesen részesülnek, vagy 100, illetve 60 koronás jótéteményes helyekre vétetnek fel. Az internátusba és convictusba a rendes díjakért vallás-különbség nélkül bárki felvétetik.

KÖZGAZDASÁG.

* Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég könyvszerkezetű és víznyomású kitűnő szőlőszajtóira, valamint a legújabb, rovátkolt alumínium kuphengerű zuzogépére felhívjuk az olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és kiszített „Kossuth” és „Hegyalja” borsajtók, nem különben a nagyüzemi sajtóláshoz készített Rákócy „kettős kosaru” sajtók, amelyeknél régi világ fából készített sajtója nagyszerűen van egyesítve, a legújabb technika vívmányai-
val. A sajtók felső része acél alsórése faszerkezet. — Ennélfogva a must sehohsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. — Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi, valamint az 1907. évi pécsi kiállításon a cég borsajtói elsődíjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Felölös szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.
Laptulajdonos: Éhler Gyula.

cáfoljon, hanem fogjon hozzá a legszigorubb vizsgálatához. A hatóság nem cáfol, hanem a fentiekben elmondta az igaz tényállást, melyet jóval a F. H. cikkének megjelenése előtt kiderített s melynek alapján a legsürgősebben megtett minden szükséges intézkedést.

A rabsegélyző egyesület gyűlése. Tegnap délután tartotta Eiserth István elnöklété alatt választmányi ülését a rabsegélyző egyesület a vármegyeháza kistermében. A gyűlésen, melyen jelen voltak: Thuránszky László, Moldoványi Géza, Hönsch Dezső, Kincsesy Péter, Domján Elek, Dr. Nagy Albert, Török Miksáné, Dr. Tóth Alajos, Dr. Csizy Béla, Zinner Adolf és dr. Gerőcz Kálmán mint jegyző, Eiserth elnök az egyesület ez évi eddigi működéséről számolt be. Jelentése során részletesen ismertette azon összegeket, melyeket az egyesület az évben segélyképen fizetett. Így januárban 390 koronát, februárban 676, márciusban 739, áprilisban 350, májusban 578 és júniusban 401 koronát fizettek ki állandó és különsegély címén. Így leírva hideg kis számok ezek, melyek azonban sok száz kenyérkeresőtől megfosztott, nyomorgó családnak nyújtottak kenyeret, ruhát. Előadta még Eiserth, hogy a kassai megyéspüspök Dr. Fischer-Colbrie Ágost felhívást intézett a zempléni vármegyei patronage egyesülethez, indítson akciót, hogy az alkoholizmus terjedésének megállítására céljából a munkások hetibéreiből ezután lehetőleg ne szombaton délután, hanem valamely más hétköznapon kapják meg. Kincsesy Péter indítványára megbizta a választmány Kincsesy, hogy a legközelebbi meggyűlésen tegyen indítványt a törvényhatóságnak, hogy a vasárnapi munkaszünetet alkalmából a korcsmák zárva tartassanak, amint ez már több törvényhatóság területén is be van hozva. Beszámolt Eiserth elnök az évközben belépett alapító és rendes tagok számáról, mely igazán örvendetes nagyság. Végül remek szép beszédet intézett a megjelentekhez, megköszönte részvételüket és buzdította őket, hogy a mai kor materializmusával szemben maradjanak hűvei az idealizmusnak s a szeretet fényét ne engedjék elhomályosodni az anyagimádás homályától. A nagyhatású beszéd után a tagok lelkes éljenzése közben ért véget a gyűlés.

Hangverseny. A gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör „Tulipán” kertjében f. hó 14-én, vasárnap délután 5 órától 8-ig a gyártelepi zenekar hangversenyez, melyről a kör tagjait ezután értesíti a vezetőség.

Adomány a „mentők egyesülete alapja” javára. Tegnapelőtt tíz koronát adományozott egy miskolci uriember egy oly alapra, amely — nincsen. A dolog ugy történt, hogy Boross Rezső az Első Magyar Általános Biztosító Társaság cégjegyzője valamely fogadásból kifolyólag tíz koronát dr. Kelner Győző árvaszéki ülnöknek azzal a jegyzőkönyvi kérelemmel adta át, hogy helyezze el a városi pénztárban, mint a mentőegyesület alapjára való adakozást. Bár ily egyesületre tényleg szükségünk lenne már, nem igen hisszük, hogy a tíz koronához hamarosan fog még több is jönni; s talán majd 80—100 esztendő múlva, ha a tíz korona a kamatok-kamatjával nagy összegre növekszik, fogják abból a mentőegyesületet megalakítani.

A Nagy Testvérek cirkusza pár napja még csak, hogy városunkban idők s már e rövid szereplésével maga felé irányította a közfigyelmet és érdeklődést. Kitűnő erővel rendelkezik a cirkusz, mutatványai elsőrangúak, s különösen a lovakkal végzett mutatványok szereztek kiváló élvezet. Közönségünk a rövid ideig itt tartózkodó társulat változatos szép programjait bizonyára nagy számban fogja végigélni, amint azt ez az elsőrangú cirkusz meg is érdemli.

Aratás utánig nincs végrehajtás. A pénzügyigazgatóságokhoz érdekes rendelet érkezett a pénzügyminiszter aláírásával. Elrendeli, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók hátralékos adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utánig szüneteljen. A gazdaközönség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzszükségben és most vannak a legtöbb kiadásai. Jogos és méltányos tehát, ha felesleges zaklatástól megkímélik őket. A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik.

Nyilvános nvugtázás. A sátoraljai helyi gör. kath. énekkar által 1912. évi július 7-ikén rendezett táncmulatságon felülfizettek: Miklóssy István főesperes ur 50 koronát, dr. Legeza János 20 kor, dr. Chudovszky Mór 20 kor, id. Csákó Imre 7 kor, Farkas Andor 5 kor, Andrico József, Bodnár József, Kuzsmicky J., Bánvásky János, Szalay József, Molnár Antal, Horosz János 3—3 kor, ifj. Csákó Imre, Marcinesko Ferenc, Haburesák N., Csibeji Mihály, Mackó János, Fischer Gyula, Sprencz József, Pakhár Bertalan, Bobik N., Keleti Jenő, Tóth András, Orosz Miklós, Stefan Miklós, Stumpf N., Árendászy N., Lung Györgyné, Francószky József, Csintalan József, Pataki Miklós, Ivanicskó N., Timkó Gyula, Kis János, Szkripecy N., Szaxon József, Uhrin János, Bodnár Pál, Tóth Imre, Jackó Gyula, Sinka György, Minyuskó György, Lackó Mihály, dr. Deák, Orehóvszky J., Deák József, Onuska Miklós 2—2 koronát, Timkó István, Fedák Pál, Híznyik József, Tóth Andor, Spenik János, Dudás Gyula, ifj. Kötits László, Ladomérszky Béla, Soltis Imre, Popeják N., Debrő Mihály, Szabó Pál, Krafesik János, Kinyig Anna, Illés Gyula, Dankó János, Orosz István, Fedorkó Mihály, Gójdics Béla, Prihoda N., 1—1 koronát, Kuruc N., 60 fillért. — Külön az énekkar tagjai részére dr. Chudovszky Mór 15 kor. és Beregszásy István 5 koronát voltak kegyesek ajándékozni. — Bevétel: 737 kor. 40 fill. Kiadás 216 kor. 38 fill. Tiszta jövedelem: 521 kor. 2 fill. Fogadják szíves pártfogásukért az énekkar hálás köszönetét.

Táncmulatság Tokajon. A tokaji református egyház folyamatban levő építkezései javára, 1912. évi július hó 11-én a „Bakonyi ligetben” batusy táncmulatságot rendez. Fedett helyiségről gondoskodva van. A mulatság csakis rendkívül kedvezőtlen idő esetén halasztatik el a következő vasárnapra.

Polgári fiu- és leányiskola Poprádon. A Magas-Tátra alján, egészséges vidék. A német szó könnyen elsajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató Horn József.

NESTLÉ
gyermekliszjtje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
30. órta kipróbálva
és orvosilag ajánlva
Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor 80 fill.
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazoódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomában, de Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít: nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen pá-

ratlan szer, Kapható: Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán és Hrabéczy drogériájában Sátoraljai helyben.

IRODALOM.

Family-Hotel. Ez a címe Heltai Jenő, a kiváló író legújabb regényének, amelynek közlését a mai számban kezd el az Uj Idők, a magyar családok kedvelt hetilapja. Herczeg Ferencz kitűnő lapjának legújabb számában ott találjuk Horkayné elmés és ötletes csevegését aktuális dolgokról, továbbá Szemere György ragyogó elbeszélését, melynek címe „Egy különös jellem.” A kéjgazdó naplójának, Farkas Pál népszerű új rovatának e héten is jókedvű epizódját olvashatjuk. Lakatos László elbeszélése, Krudy Gyula lírai képe, párisi levél. Farkas Imre és Endrődi Béla versei, Gabnay Ferencz hajviselet tanulmánya, stb. egészsíti még ki a lap szövegrészét. A képek közül kiemeljük Gaál István művészi rajzát, Mühlbeck Károly humoros fejleceit, Hengelmüller báró fényképeit a készülő Panama-csatornáról, képeket az elmúlt hét sporteseményeiről, az első női képviselőről stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Magyar Lányok. Jeszenszky T. Irén bájos, érdekes regényt írt „Dóra és Verba” címmel fiatal lányok számára és ezt az új szép regényt e heti számában kezd el közölni a Magyar Lányok. Tutsek Anna, a szerkesztő, a júliusi évfolyam első számában folytatja népszerű rovatát, Cilike viszonagságait, amelynek egyik eleven fejezetét A darázs-fészék címmel közli most. Gineverné Győry Ilona okos cikket Amitt Annie tudott címmel, Zemléni Gyuláné pedig Málta-szigetéről írt festői ösmertetést. Feleky Sándor verse, Malot Heक्टर regényének folytatása, stb. egészsíti még ki a lap szövegrészét, amelyet számos szép kép tarkít. A Magyar Lányok kiadóhivatalának címe: Budapest, VI. Andrassy-ut 18. A lap előfizetési ára félévre 6. korona.

TANÜGY.

Az ungvári kir. bábaképző-intézet ügyrendjének kivonata: 1. A téli tanfolyam kezdődik: február 1-én, végződik június végén; — az őszi: szeptember 1-én, végződik január végén. 2. Az előadási nyelv magyar; a ruthének és tótok saját nyelvükön is kapnak külön oktatást. 3. A felvétel a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Egy tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. 4. A felvételhez szükséges okmányok: a) keresztlevél, b) erkölcsi bizonylat, c) orvosi bizonyítvány. Általában egészséges, 40 évet még be nem töltött, városok és nagyobb községek részére pedig csak irni-olvasni tudó egyének vétetnek fel. 5. Kisebb községekbe törekvő s ezek között első sorban a már községi baba minőségben működött növendékek az illetékes közigazgatási hatóság előterjesztésére a nm. kir. közoktatásügyi kormánytól az intézet igazgatójának előterjesztésére 50—100 korona; a nmélt. belügyi kormánytól pedig a törvényhatóság alispánja utján 180 korona készpénz-segélyben részesülhetnek; ezenkívül kivételesen tandijmentességet is nyerhetnek és használatra kaphatnak egy, az illetékes község tulajdonát képezendő felszerelt bábátáskát. Ösztöndíjat élvező növendékek írásbeli kötelezettséget vállalnak a tekintetben, hogy a részökre kijelölt községben legalább 5 évig fognak működni. 6. Városok és nagyobb községekbe törekvő növendékek az intézet részéről annyi segélyben nem részesülnek; ezek szükségletei egy tanfolyam alatt a következők: a) beiratási, tan- és vizsgadíj 40 kor., b) lakás és élelmezési költség 5 óra cca 125 korona, c) 1 felszerelt bábátáska 28 korona,

d) oklevél és bélyeg 6 kor., e) tankönyvre 4 kor. Összesen 203 korona. Előleges beiratkozáshoz az 5-ik pont alatt jelölt okmányokat, a 6-ik pontban foglaltak az okmányok mellett 10 korona beiratkozási díjat is tartoznak beküldeni. 7. A terhesség 8-ik hónapján tul levő nők az intézet szülészeti klinikájára felvétetnek és lebetegedésük, illetve felüdülésükig ott teljes ellátás, ápolás és orvosi kezelésben díjtalanul részesülnek. A gyermekágyasok ápolási díjai az intézet állandó ügyviteli költségét képezik, ez okból azok behajtására az intézet (mint ez a közkórházakban ápolotknál szokás) nincs utalva. A gyakorlati bábaképzés elősegítése céljából kívánatos, hogy az intézet szülészeti osztálya mentől népesebb legyen, ez okból a bábaiskola nagy jelentőségű feladatának is szolgálata tétetik azzal, ha a szegényebb sorsu terhes nők lebetegedésük tartamára a nevezett intézetbe utaltatnak. 8. Dajkaságra, avagy a munkácsi gyermek-menhelybe törekvő gyermekágyasok elhelyezését az intézet igazgatósága közvetíti. Dajkaságra csakis alkalmas és minden esetben orvosilag megvizsgált nők lesznek ajánlva. 9. Levelezések az alábbi címhez intézendők. Ungvár, 1912. július 10. Az ungvári kir. bábaképző-intézet igazgatósága.

Beiratások a sárospataki jogakadémia. A sárospataki ref. jogakadémia az 1912—13. iskolai évre szeptember 1—8. napján lehet beiratkozni. Kivételes határidő szept. 9—11-ig. A katonai szolgálatból jövők október hó első nyolc napján vétetnek fel. Beiktatási díj: első ízben felvett hallgatóktól: 8 korona Tandij: protestáns vallásuaknak az I. félévben 40, a II. 26 kor., más vallásuaknak az I. félévben 50, II-ik 38 kor. Tandijmentesség iránti kérvények szept. 5-ig beküldendők az akadémiai igazgatói hivatalhoz. — A főiskolai jogászotthonban a teljes ellátás (lakás élelmezés) díja az egész évre 700 kor., mely négy egyenlő részletben fizetendő (a felvételtor, november 15-én február 1-én és április 15-én). Ugyanitt 100. kor. évi díjért lakás fűtés s világítás, további 200 kor.-ért pedig a rendes convictusi ellátás kapható. Az internátusba való felvételre a jelentkezés határ ideje augusztus 30. Szorgalmas és jó előmenetelű hallgatók ingyenesen részesülnek, vagy 100, illetve 60 koronás jótéteményes helyekre vétetnek fel. Az internátusba és convictusba a rendes díjakért vallás-különbség nélkül bárki felvétetik.

KÖZGAZDASÁG.

* Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég könyvszerkezetű és viszonyosú kitűnő szőlőszajtóira, valamint a legújabb, rovátkolt alumínium kup-hengerű zuzógépére felhívjuk az olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és kiszített „Kossuth” és „Hegyalja” borsajtók, nem különben a nagyüzemi sajtóláshoz készített Rákócy „kettős kosaru” sajtók, amelyeknél régi világ fából készített sajtója nagyszerűen van egyesítve, a legújabb technika vívmányai-
val. A sajtók felső része acél alsórése faszerkezet. — Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színet, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. — Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egrai és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi, valamint az 1907. évi pécsi kiállításon a cég borsajtói elsődíjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Felolós szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.
Laptulajdonos: Éhler Gyula.

Internátus Debrecen
Diákotthon a debreceni izr. hitközség felügyelete alatt álló
izr. fiunevelő intézet-
 ről (felvételnél: gimn., reál, felső keresk. és polg. iskolai tanulóknak) prospektust küld D. József hitk. jegyző Debreczen.

GUTORI FÖLDES KELEMEN
 aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME

legjobb arckenőcs, mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrtatka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen

Margit-Crème páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvröszödés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Grème teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 kor.

Margit-puder fehér, rózsá, vagy crème színben 1 kor. 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható: Sátoraljaujhelyben: Kincsesy Péter és Widder Gyula gyógyszerteráiban, **Hrabéczy Kálmán** drogériájában. **Homonnán: Fábrián Arnold** gyógyszerteráiban. **Nagyimihályon: Tolvay Imre** gyógyszerteráiban. — **Sárospatakon: Horváth Mátyás** gyógyszerteráiban.

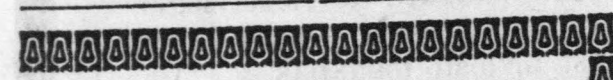
Kézzel készített mindenféle

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel
 hordógyárában

Sátoraljaujhely, Kazinczy u 90.

Marx Email

padlófénymáz

tartósságánál és gyorsan száradó képességénél fogva utólérhetetlen kiváló minőségű palókenec.

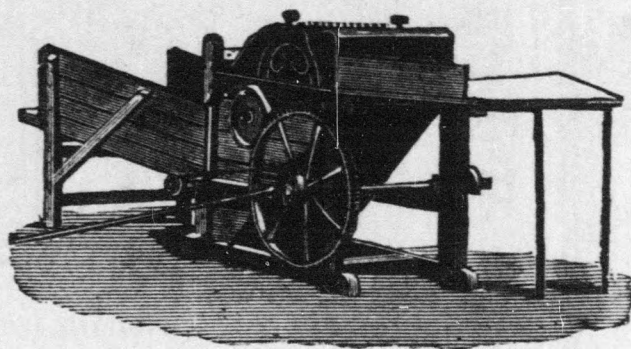
Egyedüli raktár Sátoraljaujhelyben:

Ifj. Klein Jakabnál.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen és gondosan gyártott, jóhírű gépeit a **nyári időnyre**, nevezetesen:

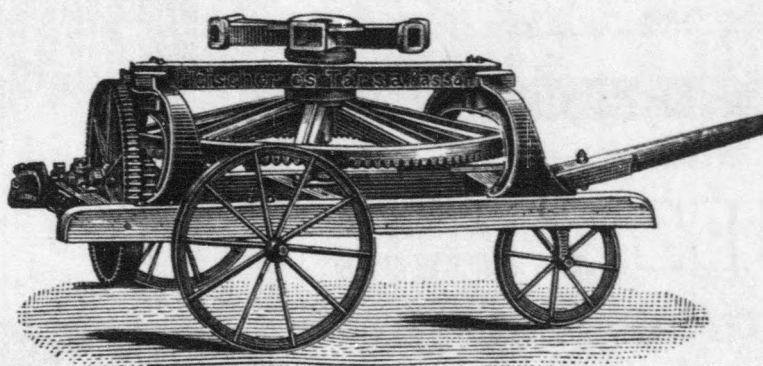

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra;

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazható, szalmarázó készülekkel vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat**

Szeszgyár berendezéseket, m. p. **Hence-főzőket, cukrosítókat, maláta- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket** stb.

Gyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági Gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A kassai szent orsolyarendi apácák leánynevelő intézete

1912. szeptember hó 1-én

miniszterileg engedélyezett nyilvános jogu

női kereskedelmi szaktanfolyamot nyit.

Jelentkezések már most elfogadhatnak.

Bővebb felvilágosítás a zárdában nyerhető.

A nagymihályi kir. közjegyző a telekkönyvi ügyekben jártas, tótul is beszélő jelöltet vagy szépírásu irnokot keres. Csak is sajátkezüleg irt s bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok vétetnek figyelembe. Közjegyzői irodában már alkalmazva volt egyének előnyben részesülnek.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB

BUTORKERESKEDÉSE

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek. Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK, FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK, Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyemben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vdiéki megrendeléseket pontosan eszközlöm.

Állandóan raktáron tartok:

Három rétü löszőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.
 „ „ affrik „ „ „ 15 „

Elsőrendü zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

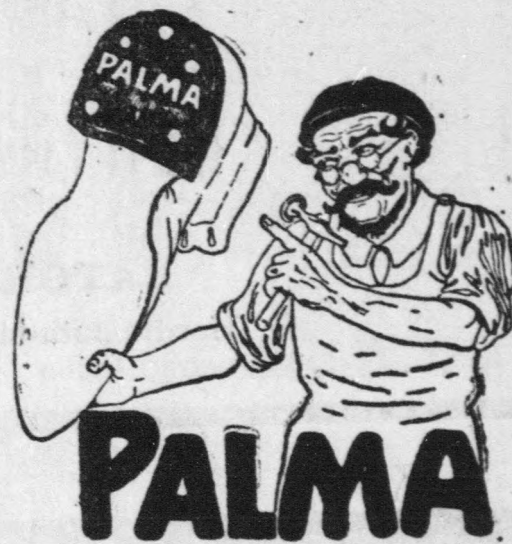
Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kívánatra kedvező fizetési módokat nyujtok.

Elsőrendü butorok gyártmányai.

A mesterdalnok ...

Cipóm szép és tökéletes, Benne jární élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

PALMA
 kaucsuk sarok.

Nagy erdőbirtokot keresek

megvételre 10,000 kat. holdtól 30,000-40,000 kat. holdig terjedő komplexumban Írásbeli ajánlatokat kér:

SCHWARTZ GUSZTÁV banküzlet
 Budapest, V., Gizella-tér 6.

1526/1912. Tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Werner Gyula által képviselt Besztercz István és neje végrehajthatóknak, Kasztriner László ügyvéd által képviselt Novák István elleni vagyonközösség megszüntetése és járuléki iránti végrehajtsi ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén levő, Varannó község határában fekvő, a varannói 23. számú tjkvben A. + 2. sorszám alatt felvett 257. hr. sz. 58 □ öl területű udvar és 15. ö. i. számú házra, mint B/4. alatt Novák István és B/7-8. alatt Besztercz István és neje Lukács Anna nevében álló jószágterest 1600 korona kikültási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi szeptember hó 17. napjának d. e. 9. órájaktól a varannói kir. járásbíró tki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültási áron alul az 1908. évi XLI. t.-cz. 26. §-a szerint csak úgy fog eladatni, ha az ingatlan kikültási árának felerésze mint vételár ígértetik, ellenesetben az árverés felfüggesztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 320 koronát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1981. évi LX. törvényezikk 42. szakaszába jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8383. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Varannón, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1912. évi június hó 11-én.

Kőröskényi s. k.
 kir. járásbíró.

Két jó családból való fiu havi fizetéssel

tanulóul

felvétetik

Szabó Pál
 könyvkereskedésében.

2-4 középiskolát végzettek előnyben részesülnek.

EPERJESI

CSERÉPKÁLYHÁK

MÁRVÁNY ÉS GRÁNIT

SIREMLÉKEK

bizományi raktára

BEHYNA TESTVÉREK

czégnél

SÁTORALJAUJHELY.

Hardthmuth-féle fehér kályhákról kivá-
natra külön költségvetéssel szolgálunk.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, ma-
hagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmi,na, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és mérethben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyterítők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

1907. évi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH”, „HEGYALJA”, „ACÉL-ORSÓS”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű víznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók

nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzúzó és Bogyózók. Legújabb alumínium kup-hengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT

GÉPGYÁRA MISKOLCZ.

Árjegyzék ingyen.

1901. temesvári kiállítás: I. díj díszoklevél. — 1902. orsz. gazdasági kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj díszoklevél s aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

1409/1912. szám.

A sztropkói járás főszolgabírájától.

Pályázati Hirdetmény.

A Kelese község székhelyllyel és Alsóvirányos, Barátlak, Bodzás, Detre, Felsőkrucsó, Felsőtokaj, Felsővirányos, Gerlefalva, Giglócz, Gyapár, Holcsik, Királyhegy, Kelce, Kispetőfalva, Kisvalkó, Kisgyertyános, Kosárvágása, Lomna, Máriakút, Nagydomása, Sártó, Turány és Zemplénpálhegy községek csoportosításával ujonnan rendszeresített kelcei körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazon orvostudorokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a, illetve 1908. évi XXXVIII. t.-cz. 7. § a értelmében felszerelt kérvényeiket 1912. évi augusztus hó 7-ig hozzám nyujtsák be.

Az állás javadalmazása 1600 kor. évi kezdőfizetés, 500 kor. lakpénz és a vármegyei szabályrendeletben megállapított mel-lékjáraandóságok.

Tájékoztásul tudatom még, hogy a körlet területén több nagyobb ipartelep és uradalom van.

A választást Kelese község körjegyzői irodájába folyó évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 9 órájára tűzöm ki.

Sztropkó, 1912. évi július hó 11-én.

Malonyay Zamas,
főszolgabíró.

KOLLARIT-

BŐRLEMEZ

RUGANYOS VIHAR-
BIZTOS és IDOTÁLLO
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez
kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez.

„Kollarit“-bőrlemez
mezőgazdasági s gyári épületekre legalkalmasabb

„Kollarit“-bőrlemez
vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-bőrlemez
nem kell mázolni és így fertartási költséget
nem igényel.

Kapható:

BEHYNA TESTVÉREK

vaskereskedőknél Sátoraljaujhely

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy czégnél, mert ez uton védi érdekeit legjobban.

- Előnyei:**
1. Nem kell ismeretlen czégekhez fordulnia.
  2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
  3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
  4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak elismert, előkelő czéget tiszteljen meg bizalmával.
Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa részv.-társ.

Budapest, IV., Károly-körut 10. szám.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is.

1. A magyar és német irodalom összes termékei.
2. Képek.
3. Bőröndök és bőröndárak.
4. Férfi fehérneműk.
5. Latesővek.
6. Fényképezőeszközök, felszerelések.
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.
8. Chinaezüstárak.
9. Csillár és petróleumlámpák.
10. Rézbutorok.
11. Szőnyegek.
12. Mindennemű hangszer.

Tuloldall 12 osztályunk összes cikkkel elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük

Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Már megnyílt!

a „SZT.-ANTAL“-hoz címzett

Új gyógyszerár

Széchenyi-tér 9. sz. alatt

(Juhász Jenő házában).

Makulatura papírok

olcsó áron kaphatók
kiadóhivatalunkban.

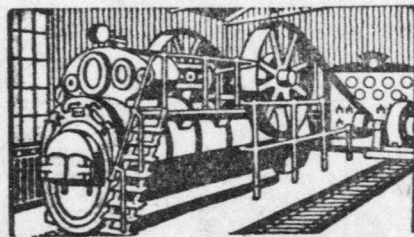
Cs. és kir. szabad. Keleti-féle
SÉRVKÖTŐK
matikus gummi pelottával
pneua legtökéletesebbek.
Máskötők hölgyek és urak
részére minden al-
testi betegség és lógó has ellen.
Gummi görcsér harisnyák.
Műlábakat és műkezeket
amputáltak részére.
Zestegyenestítő járó- és tám-
gépeket.
Mű- és támasztó fűzőket.
Egyenestartókat ferdénőttek
részére, valam.
betegápoláshoz tartozó összes
cikkekét ké-
szít a technika legmodernebb
elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad.
sérvkötők és test-
egyenestítő gépek
gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaheroeg-utca 17. vid.
Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes
árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13-76

Brüsszel és Buenos Aires 1910. 3 Grand Prix

Az eredeti Wolf szerkezetű —
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szelepmentes szabotossági vezényművel, 10-800 lóerőig
terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kivá-
lóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és
minden üzem részére
a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: Boros Artur okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

összgyártás 760,000 lóerőn felül.

Képvisezőnk: Káldi Tivadar okl. mérnök, Budapest, Báthory-utca 18.

A gyermekeknek!

Ahol gyermekek vannak, ahol betegeket könnyen emésztető ételekkel kell táplálni, következők vótessenek figyelembe:
sütemények, amelyek dr. Oetker vényei szerint és

Dr. Oetker sütőporával,

a jelenkor e legjobb sütő-segítő eszközével lesznek készítve, lehet mondani, hogy azok a legjobb táplálékot képezik. A saját konyhában előállítva, tejet, vaját, tojást, cukrot, lisztet tartalmaznak, tehát éppen a legszükségesebb tápanyagokat könnyen emészthető és ami fontos, ízletes alakban. A sütő-kemence nagy hőfoka következtében a liszt keményítő részecskéi felnyílnak, a tej felesleges víz tartalma elpárol és az esetleg a tejben levő baktériák ártalmatlanokká válnak.

Minden anya és háziasszony egy saját kísérlete után meg fog győződni ezekről. Dr. Oetker-sütő-pora mindenütt kapható.

Vigyázzunk, hogy csakis valódi dr. Oetker-gyártmányt kapjunk kézhez.

STUBNYA FÜRDO

618 méter t. f. m. 88-49 C fokú hővízzel.
Budapest-Ruttkal fővonalon gyorsvonat megállóhely.
Javallatok:

REUMA KOSZVENY

izületi és izomreuma megbetegedésnél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kúrák, villamosítás, masszázs és hidegvizgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tatrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint gyógyhely is; nagy és szép park. Legelősebb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tennis. Állandó előkelő úri közönséggel.

Utóidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 30-tól.

50% engedmény.
prospektussal és fölvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

Ifjb. Schwartz Sámuel divatüzlete

SATORALJAUJHELY, Főutca 18. (A főfőzde volt helyiségében)

Ajánlja ujonnan berendezett üzletében **selyem-szalag-, csipke- és dísz** különlegességeit. Allandó újdonságok **blúz s ruhaselymekben; muselin, voil, grenadin, markisetek** és mindennemű **ruhadi-szekben**.

Bélésáruk, különböző szabó-kellékek. Uri divatcikkek.

Kész gyermekruhák nagy választékban.

Vidékre választékkal vagy mintaküldeménnyel szívesen szolgálók.

Uri divat cikkek.

Kész úri felszerelmények.

Balzsam minden szenvedésre

az a házi- és kórházi gyógyszer, melyet Gyarmati Emil bajai gyógyszerész a beteg emberiség boldogságára ma már az egész Európában hírnevéssé és nélkülözhetetlenné tett. Az ember egészségének legfontosabb öre ez **Universal-Balzsam**, s ezért nem szabad e háziszernek egy családban sem hiányozni. A legtöbb betegség a rossz gyomortól ered. E balzsam gyógyír a rossz emésztés, gyomoréges, étvágytalanság, hűfűgés, kólika, fejfájás, puffadás stb. ellen. A Gyarmati-féle Universalbalzsam azonban nem csupán belsőleg, de külsőleg is alkalmazva, páratlan hatású, kitűnően hat pld. fájdalomcsillapítóként szagattásoknál, sebek és daganatoknál és antiseptikus voltánál fogva vízzel hígítva kiválóan jó eredménnyel használják a különböző száj-, fog- és torokbetegségeknél. Arra való tekintettel, hogy szegény és gazdag egyaránt használhassa, az árát a lehető legolcsóbbra szabtuk meg. 12 üveg Gyarmati-féle Universalbalzsam ára csak 5 korona. — 1 próbaüveg Gyarmati-féle Universalbalzsam ára 1 korona franko szállítással. Kapható az egyedüli készítőnél: **Gyarmati Emil városi gyógyszerháza, Baja**

Ajánlom egyben kozmetikai laboratoriumom világhírű kozmetikai, háztartási és gyógy-spezialitásait. — Prospektussal ingyen szolgálók.

Viszonteladók az összes országból nagy engedményt kapnak!

Eladó.

Egy jókarban lévő masziv vas bicikli állvány és egy jó bicikli lámpa jutányos áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Keresek

napontai szállításra 400 litertől felfelé bármily nagymennyiségű tejet.

Czím a kiadóhivatalban.

PFEIFFER SÁNDOR

építész-építőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Árpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és le-számolását, **tűzbiztos** gipsz és vasbeton mennyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét;** cement, granitó-terazzó, keramit, aszbeszt, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Allandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-leméz és kátrány termékekben.

A cséplési idényre mérsékelt díj mellett

kölcsön zsákokkal

szolgál

Grünbaum Simon

termény- és magkereskedő

Sátoraljaujhely, Kazinczy-utca 11. szám.

Ha „ZACHERLINT“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasó, soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az amely üvegben van,
És a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel vagy nappal
És ne kinozzon téged semmiféle rovar,
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot,
Ahol meglátod a „ZACHERLIN“ plakátot.

Sátoraljaujhely, nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetben,

Megjelen
szerdán

Szerkesztő
Sátoraljaujhely

Telefon

Kéziratoka

Nyilttérben m

Napjai
iparkodnak
politikai,
lések terü
lizmussal l
szert tenn
geiben is.
kális töre
szervezke
egy felka
mában ke
tosító sze
lajdonitha
mozgalma
Olyan
mellett, m
democrác
sége az
tikai és tá
ményeket

A szo
kedéseit
vagyis a
ellenlaba
irányzato
katholiku
kus sajtó
lönféle k
katholikus
élet resta
fejtenek
sékelt pá
méltányo
gregációs
husz éve
ciót fogl
befolyásá
képes é
a hivatal

De le
az, hogy
kezetek
ségét, u
testánsol
mives rá
gregáció
nak és
politikai
terén a
kal. Ekl
veheme
társadal
mének
egyesítő
nyedni
dalmi o
már áto

Az
kusai
egyezés
politiku
ását és
trényei
e

